

29 Μαΐου, 1996

(ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ/στές)

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΤΔ,

Εφεσείοντες,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Εφεσιβλήτων.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8732)

Δικαιοδοσία Επαρχιακού Δικαστηρίου — Επέμβαση σε ακίνητο από Δήμο κατά την εφαρμογή ρυμοτομικού σχεδίου — Απόφαση Επαρχιακού Δικαστηρίου ότι δεν είχε δικαιοδοσία, ανατράπηκε κατ' έφεση, επρόκειτο για προσβολή αστικών δικαιωμάτων του ιδιοκτήτη ασύνδετη προς οτιδήποτε μπορούσε να χαρακτηριστεί εκτελεστή διοικητική πράξη ή απόφαση για την οποία δικαιοδοσία έχει το Ανώτατο Δικαστήριο κατ' Άρθρο 146 του Συντάγματος. 5

Ο Δήμος Στροβόλου, αποφάσισε διαπλάτυνση δρόμου κατ' εφαρμογή ρυμοτομικού σχεδίου, αλλά προχώρησε και κατέλαβε λωρίδα του ακινήτου της εφεσείουσας - ενάγουσας εταιρείας κατά την εκτέλεση του έργου. 10

Η εφεσείουσα - ενάγουσα καταχώρισε αγωγή για επέμβαση. Το πρωτόδικο Δικαστήριο την απόρριψε για έλλειψη δικαιοδοσίας, διότι, κατά την απόφαση η παράνομη επέμβαση προέκυψε ως αποτέλεσμα εκτελεστής διοικητικής πράξης σε σχέση με την οποία αποκλειστική δικαιοδοσία είχε το Ανώτατο Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος. 15

Την απόφαση, εφεσίβαλε η εφεσείουσα - ενάγουσα. Ο συνήγορος της, υποστήριξε ότι η παράνομη επέμβαση δεν ήταν αποτέλεσμα εκτελεστής διοικητικής απόφασης και ως εκ τούτου το Επαρχιακό Δικαστήριο είχε δικαιοδοσία. Ο συνήγορος της άλλης πλευράς υποστήριξε ότι επρόκειτο περί εκτελεστής διοικητικής απόφασης διότι εξυπηρετούσε το δημόσιο σκοπό. 20 25

Αποφασίστηκε ότι:

5 (1) Όσο και αν το κίνητρο του εφεσίβλητου - εναγόμενου Δήμου εμφανιζόταν η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού δεν επρόκειτο για απόφαση ή πράξη προορισμένη να παράξει έννομα αποτελέσματα με τη μορφοποίηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ή τη μεταβολή του ισχύοντος νομικού καθεστώτος και συνεπώς δεν υπήρξε εκτελεστή διοικητική απόφαση ή πράξη.

10 (2) Η παράνομη επέμβαση των εφεσιβλήτων - εναγομένων είχε αυθυπαρξία και ήταν ασύνδετη προς οτιδήποτε θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως εκτελεστή διοικητική πράξη ή απόφαση και συνεπώς το ζήτημα ενέπιπτε στη δικαιοδοσία του Επαρχιακού Δικαστηρίου.

15

Η έφεση έγινε δεκτή με έξοδα. Η πρωτόδικη απόφαση παραμερίστηκε, διατάχθηκε επανεκδίκαση ως προς την παράνομη επέμβαση.

20

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Kimisis v. Improvement Board Dhaliou (1986) 3 C.L.R. 628,

25 *Loucaidou v. Improvement Board of Kalopanayiotis (1987) 3(C) C.L.R. 1527,*

Συμβούλιο Εγγραφής Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών ν. Κωνσταντίνου κ.ά. (1994) 3 Α.Α.Δ. 453,

30

Krashias Modern Land and Building Developers Ltd v. Δήμου Έγκωμης (1995) 3 Α.Α.Δ. 198.

Έφεση.

35

Έφεση από την ενάγουσα εταιρεία κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Π. Λαούτας Π.Ε.Δ., Μ. Φωτίου Ε.Δ.) που δόθηκε στις 8 Απριλίου, 1992 (Αρ. Αγωγής 6078/85) με την οποία απορρίφθηκε η αγωγή, και αποφασίστηκε 40 ότι η παράνομη επέμβαση στο κτήμα της εφεσείουσας προέκυψε ως αποτέλεσμα εκτελεστής διοικητικής πράξης σε σχέση με την οποία αποκλειστική δικαιοδοσία είχε το Ανώτατο Δικαστήριο.

Ι. Νικολάου με Α.Σ. Δημητρίου για Ε. Μαρκίδου, για την Εφε-

σειούσα.

Π. Λυσάνδρου, για τους Εφεισίβλητους.

Cur. adv. vult. 5

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Νικολάου, Δ.

ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ.: Κατά το 1963 και το 1981 δημοσιεύτηκαν και 10
κατέστησαν δεσμευτικά δύο ρυμοτομικά σχέδια δυνάμει του
Άρθρου 12 του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96. Κάλυ-
πταν, ανάμεσα σε άλλα, και μέρος της ακίνητης ιδιοκτησίας - μιας
έκτασης γης - της εφeseίουσας επί των οδών Κύκλωπος, Ιφιγενεί-
ας, Αρμενίας και Ιονίων Νήσων στο Στρόβολο. Στην περίπτωση 15
της εφeseίουσας καμιά μεταβολή δεν επήλθε οποτεδήποτε έτσι
ώστε να ενεργοποιηθούν τα σχέδια σύμφωνα με ό,τι προβλέπεται
στο Άρθρο 13 του ίδιου νόμου. Ως εκ τούτου, η εφeseίουσα συνέ-
χισε να διατηρεί τόσο την ιδιοκτησία όσο και την κατοχή του συ-
νόλου της γης της. 20

Κατά το 1984, δίχως να το γνωρίζει η εφeseίουσα, το Συμβού-
λιο Βελτιώσεως επενέβη και αφού κατέλαβε ό,τι κάλυπτε η ρυμο-
τομία όπως και μια πρόσθετη λωρίδα, προέβη σε κατασκευαστικά 25
έργα οδοποιίας που συμπεριλάμβαναν την ασφαλτόστρωση, επι-
τυγχάνοντας έτσι τη διαπλάτυνση των παρακείμενων δρόμων. Το
γεγονός αυτό περιήλθε σε γνώση της εφeseίουσας λίγο αργότερα,
οπότε κίνησε την αγωγή από την οποία προέρχεται η παρούσα έφε-
ση. Επειδή, κατά την πορεία, το Συμβούλιο Βελτιώσεως μετατρά-
πηκε σε Δήμο, ακολούθησε τροποποίηση του τίτλου που λάμβανε 30
υπόψη αυτή τη μεταβολή.

Με την αγωγή, η εφeseίουσα αξίωνε διάφορες θεραπείες για
παράνομη επέμβαση όπως και για "δέσμευση ή περιορισμό εν τη
εννοία του Άρθρου 23.3 του Συντάγματος" συντελία των σχεδίων 35
ρυμοτομίας. Ας σημειωθεί, σε σχέση με τη δεύτερη αξίωση, ότι δυ-
νάμει της επιφύλαξης του Άρθρου 13 του νόμου, "εάν ήθελε δια-
πιστωθή ότι θα προήρχετο βλάβη εάν δεν κατεβάλλετο αποζημίω-
σις, η αρμοδία αρχή καταβάλλει τοιαύτην αποζημίωσιν ως ήθελε
θεωρητή εύλογος λαμβανομένων υπ' όψιν πασών των περιστάσε- 40
ων της υποθέσεως".

Το Επαρχιακό Δικαστήριο κατέληξε, κατόπιν πλήρους εκδίκα-
σης της αγωγής, ότι η παράνομη επέμβαση προέκυψε ως αποτέλε-

5 σμα εκτελεστής διοικητικής πράξης σε σχέση με την οποία αποκλειστική δικαιοδοσία είχε το Ανώτατο Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος και απέρριψε την αγωγή. Ωστόσο, το Επαρχιακό Δικαστήριο εν συνεχεία εξέτασε και ό,τι ηγήθη δυνάμει του Άρθρου 13 του νόμου διευκρινίζοντας ότι το έπραττε αυτό μήπως και επικρατούσε κατ' έφεση διαφορετική άποψη αναφορικά με το ζήτημα δικαιοδοσίας. Και κατέληξε ότι η επί τούτου αξίωση ήταν εν πάση περιπτώσει πρόωγη εφόσον, σύμφωνα με το Άρθρο 13, ο ιδιοκτήτης "τότε μόνο νομιμοποιείται στη διεκδίκηση αποζημιώσεων όταν ενεργοποιηθεί η ρυμοτομία".

10 Η έφεση καλύπτει και τις δύο αναφερθείσες πτυχές. Όμως ενώπιόν μας προωθήθηκε μόνο η πρώτη. Και ορθά βέβαια. Με δεδομένη την παράνομη επέμβαση, αποκλείεται η παράλληλη έλευση της προϋπόθεσης νόμιμης μεταβολής που ορίζει το εν λόγω Άρθρο 13 ώστε να μπορεί να τίθεται σε λειτουργία ό,τι εκεί προβλέπεται για τη διεκδίκηση αποζημίωσης.

20 Ο συνήγορος της εφεσείουσας υποστήριξε ότι η αδιαμφισβήτητη παράνομη επέμβαση στην οποία προέβη το τότε Συμβούλιο Βελτιώσεως δεν ήταν αποτέλεσμα εκτελεστής διοικητικής απόφασης έτσι ώστε το ζήτημα να εμπίπτει στη σφαίρα δημοσίου δικαίου. Επρόκειτο, καθώς πρόσθεσε, για ενέργεια που στόχευε, όπως και η τυχόν απόφαση από την οποία προέκυψε, να θίξει αστικά δικαιώματα στη σφαίρα ιδιωτικού δικαίου οπότε το Επαρχιακό Δικαστήριο είχε δικαιοδοσία. Παρέπεμψε σχετικά στην απόφαση του Στυλιανίδη, Δ., στην *Kimisis v. Improvement Board Dhaliou* (1986) 3 C.L.R. 628 όπου, με παρόμοια γεγονότα, έτσι ήταν που αντικρύστηκε το ζήτημα.

30 Ο συνήγορος της άλλης πλευράς, με δεδομένη την παράνομη επέμβαση, ανέφερε ότι, παρά την έλλειψη τυπικής απόφασης του Συμβουλίου Βελτιώσεως, η ενέργεια δεν μπορούσε παρά να αποδοθεί σε προηγηθείσα απόφαση με την οποία, καθώς ήταν προφανές, εξυπηρετείτο δημόσιος σκοπός που συνίστατο στη διαπλάτυνση δρόμων. Οπότε, κατά την εισήγησή του, το όλο ζήτημα αναγόταν στον τομέα δημοσίου δικαίου. Επικαλέστηκε προς επίρρωση την απόφαση του Σαββίδη, Δ., στην *Loucaidou v. Improvement Board of Kalopanayiotis* (1987) 3 (C) C.L.R. 1527 όπου αυτή ήταν η κατάληξη σε παρόμοιο ζήτημα. Επιχείρησε να διακρίνει την απόφαση στην *Kimisis*, (ανωτέρω), με αναφορά προς τις αντίστοιχες θεραπείες στις δύο περιπτώσεις. Αδυνατούμε να αντιληφθούμε το πως η εκ διαμέτρου αντίθετη κατάληξη μεταξύ των εν λόγω υποθέσεων θα μπορούσε να αποδοθεί σε ό,τι πρότεινε ο συ-

νήγορος. Διαφορά στις αιτούμενες θεραπείες υπήρχε αλλά αφορούσε μάλλον τη διατύπωσή τους παρά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα και εν πάση περιπτώσει δεν μετέβαλλε την κατ' ουσίαν πανομοιότυπη στην κάθε περίπτωση φυσιογνωμία του προβλήματος.

5

Οι δύο συνήγοροι προέβησαν επί πλέον σε γενικότερη αναφορά στη νομολογία που σηματοδοτεί τη διάκριση μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου, μια απόλυτη επί τούτου διάκριση καθώς υπογραμμίστηκε στην υπόθεση *Συμβούλιο Εγγραφής Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών v. Κωνσταντίνου κ.ά.* (1994) 3 A.A.Δ. 453. 10

Θεωρούμε αχρείαστη την εκτενή συζήτηση δεδομένου ότι η λύση στο πρόβλημα που ανέκυψε αναδύεται χωρίς δυσκολία από βασικές καθιερωμένες αρχές. Τις οποίες ορθά εκφράζει η *Kimisis* (ανωτέρω). Η όποια απόφαση του Συμβουλίου Βελτιώσεως, η προσηγηθείσα της παράνομης επέμβασης, δεν μπορεί να ήταν παρά μόνο απόφαση προς ενέργεια, μιά ενέργεια που είχε ως στόχο να πλήξει τα καθαρώς ιδιωτικά δικαιώματα της εφεσείουσας επί της ακίνητης ιδιοκτησίας της όσο και αν ως κίνητρο εμφανιζόταν η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού. Δεν επρόκειτο για απόφαση ή πράξη προορισμένη να παράξει έννομα αποτελέσματα με τη μορφοποίηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ή τη μεταβολή του ισχύοντος νομικού καθεστώτος. Δεν υπήρξε, ως εκ τούτου, εκτελεστή διοικητική απόφαση ή πράξη. Στην πλέον πρόσφατη επί του θέματος απόφαση της Ολομέλειας, που είναι η *Krashias Modern Land & Building Developers Ltd v. Δήμου Έγκωμης* (1995) 3 A.A.Δ. 198, γίνεται επιδοκιμαστικώς αναφορά σε περικοπή από το σύγγραμμα του Π. Δαγτόγλου, "Γενικό Διοικητικό Δίκαιο", 3η έκδ., παρά. 517, όπου η εκτελεστή διοικητική πράξη περιγράφεται ως "ρύθμιση που είναι πάντοτε νομική ρύθμιση και ορίζει διαπιστωτικά ή διαπλαστικά τι αντιστοιχεί στην έννομη τάξη σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση". 20 25 30

Στην προκείμενη περίπτωση, η παράνομη επέμβαση του Συμβουλίου Βελτιώσεως, ως ενέργεια που έπληττε τα αστικά δικαιώματα της εφεσείουσας επί της ακίνητης ιδιοκτησίας της, είχε αυθυπαρξία ασύνδετη με οτιδήποτε που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως εκτελεστή διοικητική απόφαση ή πράξη. Το ζήτημα ενέπιπτε λοιπόν στη σφαίρα ιδιωτικού δικαίου. Συνεπώς το Επαρχιακό Δικαστήριο κέχεται δικαιοδοσίας. 35 40

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα υπέρ της εφεσείουσας. Η πρωτόδικη απόφαση σε ό,τι αφορά το ζήτημα δικαιοδοσίας παραμερί-

1 Α.Α.Δ. Περικλής Ιωάννου Λτδ ν. Συμβ. Βελτ. Στροβόλου κ.ά. Νικολάου, Δ.

ζεται. Το ίδιο και η πρωτόδικη διαταγή για έξοδα. Δεδομένου ότι η εκδίκαση της αγωγής συμπληρώθηκε με την έκδοση τελικής απόφασης, διατάσσουμε όπως, σε σχέση με το θέμα της παράνομης επέμβασης, υπάρξει επανεκδίκαση.

5

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.